

РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ НАДІЙНОСТІ ВУГЛЕДОБУВНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Юрій Демченко

кандидат технічних наук
доцент кафедри підземної розробки родовищ
Національний гірничий університет, Україна

Олександр Мамайкін

кандидат технічних наук
доцент кафедри підземної розробки родовищ
Національний гірничий університет, Україна
mamaykin@yahoo.com

Олександра Ащеулова

кандидат економічних наук
асистент кафедри економіки підприємства
Національний гірничий університет, Україна
ashcheulova_an@ukr.net

Оцінка можливості роботи вугледобувних підприємств в режимі беззбитковості вимагає багатокритеріальної оптимізації параметрів підприємства, тобто визначення їх граничних значень, досягнення яких і визначає необхідний рівень і адресність інвестицій. Оскільки інвестиційні кошти практично завжди обмежені і надходять з різних джерел, потенційним інвесторам необхідна не тільки загальна оцінка стану вугледобувних підприємств. Необхідна гарантована границя параметрів, що визначають беззбитковість і, таким чином, відомі гарантії повернення вкладених коштів.

Враховуючи вище викладене, потрібні дослідження щодо визначення граничних параметрів вугледобувних підприємств в області компромісу, що забезпечують паритет параметрів на рівні беззбиткової роботи.

Розгляд можливостей регулювання економічної надійності вугледобувних підприємств з позицій виявлення економічних резервів окремих ділянок, що стримують підвищення ефективності роботи підприємства є метою роботи.

Як відомо, головний шлях трансформації вугільної промисловості до беззбитковості – це підвищення ефективності роботи вугледобувних підприємств за рахунок внутрішніх економічних резервів. Останні, на жаль, об'єкт як найменшої уваги, як у самій галузі, так і в дослідницьких колах. Отже і з погляду використання виробничих ресурсів, і з погляду витрат на виробництво ці резерви достатньо значні. Проблеми використання внутрішніх економічних резервів технологічних ланок вугледобувних підприємств добре кореспондуються з поняттям «економічна надійність». Практично це поєднання можливості функціонування вугледобувних підприємств на заданому рівні економічної надійності і функціонально-вартісного аналізу витрат на виробництво по тих же ланках. Аналіз показує, що на переважній більшості вугледобувних підприємств України вузькою ланкою є гірничі роботи при багаторазовому резервуванні пропускної спроможності решти технологічних ланок. Можна прогнозувати певне підвищення навантаження на лави або збільшити їх кількість на вугледобувних підприємствах. Але це збільшення навряд вичерпає існуючі об'єми резервування, забезпечення яких поглинає значні матеріальні і фінансові ресурси. Таким чином, як критерії групування стабільно працюючих вугледобувних підприємств і вугледобувних підприємств, що розвиваються, прийняті такі: кількість промислових запасів вугілля, термін служби вугледобувних підприємств, річна виробнича потужність (500 тис. т і більше) і рівень освоєння виробничої потужності (не менше 80%).

Разом з тим слід зазначити, що використання сукупності цих показників для формування окремої групи вугледобувних підприємств полегшує вирішення поставленої задачі з погляду її формалізації. В окремих випадках до групи перспективних вугледобувних підприємств можуть бути віднесені ті, які з ряду об'єктивних і суб'єктивних причин у даний час не досягли необхідних значень показників, прийнятих для відбору вугледобувних підприємств, але володіють достатнім потенціалом і за певних умов можуть значно поліпшити роботу. Їх відбір у групу підприємств, які в різні періоди часу можуть наростити видобуток, виконувався шляхом експертної оцінки можливостей розвитку вугледобувних підприємств у перспективі.

Таким чином, при визначенні доцільності різних заходів, направлених на підвищення ефективності роботи вугледобувних підприємств, виникає необхідність одержати попереднє уявлення про можливий ефект у разі їх реалізації.